

LIETUVOS VILKŲ IR LŪŠIŲ APSKAITA, 2013

Vasario 21 ir 26 d.

INSTRUKCIJA apskaitoje dalyvaujančiam savanoriui

Apskaitos koordinatorius:

mob. tel.: 8-622-50487

el. paštas: apskaita2013@gmail.com

Misija arba kuo svarbus Tavo dalyvavimas apskaitoje

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija kasmet organizuoja vilkų ir lūšių apskaitą. Kviesdami Tave, **savanori**, plėšrūnų apskaitoje atstovauti Gamtos apsaugos asociacijai „Baltijos vilkas“ ir kitoms nevyriausybinėms organizacijoms, mes siekiame:

- Geranoriškai bendradarbiaudami su apskaitą vykdančiais miškininkais ir Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos (LMŽD) atstovais (toliau - **apskaitininkas**) surinkti kuo tikslesnę informaciją apie Lietuvos miškuose gyvenančių vilkų ir lūšių skaičių.
- Remiantis surinktais duomenimis Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymus, kaip patobulinti apskaitos metodiką¹, kad gyvūnai būtų apskaitomi kuo tiksliau ir patikimiau.
- Mokyti, kaupti patirtį, taip pat dalintis informacija ir patirtimi šviečiant visuomenę šiuo svarbiu gamtos apsaugai klausimu.

Kaip vyks apskaita

Apskaita vyksta einant iš anksto parinktu maršrutu miške ir registruojant aptiktus plėšrūnų **pėdsakus**. Jei labai pasiseks, gali pamatyti ir pačius gyvūnus.

Kas gali dalyvauti

Apskaitoje GAA „Baltijos vilkas“ atstovauti gali **tik jei esi pilnametis**, t.y. 18 metų ir vyresnis.

Ką turėsi daryti

- Kartu su apskaitininku eiti jo nustatytu maršrutu ir ieškoti pėdsakų.
- Apskaitininkui aptikus vilko ar lūšies pėdsakus, **savo (savanorio) pėdsakų registravimo formoje bei žemėlapyje** pasižymėti apskaitininko nustatytą žvėrių skaičių, judėjimo kryptį bei pėdsakų aptikimo vietą.
- **Nufotografuoti pėdsakus.**
- Būti smalsiam ir **paklausinėti apie** visa kas įdomu, o ypač apie girininkijos miškuose gyvenančius **stambiuosius plėšrūnus**.

Duomenų pateikimas

Grįžęs iš apskaitos, **visą surinktą medžiagą** (žemėlapij, pėdsakų registracijos formą, nuotraukas, savo įspūdžių aprašymą) turėsi perduoti organizatoriams **skaitmeniniu pavidalu**:

- Pėdsakų formos duomenis perkeldamas į Word/OpenOffice formato dokumentą;
- Perduodamas žemėlapio foto arba skenuotą kopiją;
- Atsiųsdamas atrinktas ir sumažintas (**max 1 MB**) suregistruotų pėdsakų nuotraukas.

---

¹ Aplinkos ministerijos organizuojama apskaita vykdoma pagal Ekologijos instituto parengtą apskaitos metodiką. Su šia metodika gali susipažinti svetainėje www.vilkai.lt, skyriuje „Apskaitos → Apskaita 2013“ (<http://www.vilkai.lt/apskaitos/apskaita-2013>).

Mums taip pat labai svarbūs Tavo asmeniniai pastebėjimai apie apskaitą (tai, kas patiko, pastebėti trūkumai, abejonės) ir praktiniai pasiūlymai, padėsiantys geriau pasiruošti būsimoms apskaitoms. Jų taip pat labai lauksime kartu su kita apskaitos medžiaga.

Savanorių ekipažai ir vadovai

Tau bus parinkta girininkija, kurioje lydėsi apskaitą vykdantį miškininką ar LMŽD atstovą.

Vienu automobiliu į apskaitą vykstantys savanoriai sudarys ekipažą. Tam, kad būtų patogų nuvykti, vieno ekipažo nariams bus priskirtos gretimos girininkijos.

Vairuojantysis savanoris bus ekipažo vadovas. Vadovas atsakys už ekipažo koordinavimą apskaitos dieną:

- su girininkija suderins tikslų atvykimo laiką ir vietą;
- su kitais ekipažo nariais sutars išvykimo laiką ir vietą bei kitus klausimus.

Su vienu apskaitininku galės eiti daugiau nei vienas savanoris tik tuo atveju, jei jie turės savo transportą ir netrūks automobilių nuvežti kitiems savanoriams.

GAA „Baltijos vilkas“ **neturi galimybės kompensuoti savanoriams kuro sąnaudų**, todėl kiekvieną ekipažą prašome savarankiškai sutarti su vairuotoju, kaip pasidalinti kuro išlaidas.

Jei Tau iškils klausimų, bet kada gali skambinti organizatoriams, bet stenkis pirmiausia išspręsti juos su ekipažo vadovu. Dėl savanorių gausos koordinatoriaus telefonas gali būti nepasiekiamas.

Savanorio „garbės kodeksas“

Mums be galo svarbus kiekvieno savanorio dalyvavimas apskaitoje, todėl jei dėl kokių nors priežasčių pasikeitė Tavo planai ir nebegalėsi dalyvauti, būtinai kuo anksčiau informuok organizatorius, kad galėtume laiku rasti Tau paminą.

Apskaitos metu Tu atstovausi GAA „Baltijos vilkas“, todėl mūsų reputacija ir galimybės ginti gamtos interesus priklausys ir nuo Tavo geranoriškumo bei atsakingumo.

Nepamiršk, kad pagrindinis už apskaitą atsakingas asmuo esi ne Tu, o miškininkas ar LMŽD atstovas, kuris yra apskaitos šeimininkas. **Tu – tik svečias.**

Apskaitos metu apskaitininkas vykdys savo pareigas, jis nėra gidas miške, todėl gerbk jo laiką, prisiderink prie ėjimo tempo ir kitų sąlygų, nebūk našta. Nuo Tavo geranoriškumo bendraujant su apskaitininku priklausys, ar ir ateityje apskaitose galės dalyvauti savanoriai.

Kaip pasiruošti

Apskaitos metu pėsčiomis teks nueiti apie 10 km. Realiai įvertink savo fizinį pasiruošimą ir ištvermę bei turimą aprangą. Jeigu nesi tikras dėl savo galimybių, nerizikuok ir atidėk dalyvavimą kitiems metams.

Svarbiausias dalykas – tinkama avalynė ir kojinės. Susirask gerus, vandeniui nepralaidžius, patogius ir šiltus batus. Aukis šiltas, geriausia minkštos vilnos, kojines. Svarbu, kad jos nebūtų per storos, nesuspaustų kojų, pirštai galėtų laisvai judėti.

Apsivilk judėjimo nevaržančiais, lengvais, bet šiltais ir neperpučiamais rūbais. Esant dideliam šalčiui, patartina turėti dvi pirštines: pirštuotas ir ant jų maunamas kumštines, kad lauke rašant ar fotografuojant nešaltų rankos.

Žygio kuprinėn įsidėk:

- **fotoaparata,**
- asmens dokumentą,
- pėdsakų registravimo formą, popierinius numerius fotografijoms²,
- žemėlapi³,
- pėdsakų pažinimo vadovą²,
- **liniuotę** (20-30 cm., geriausia – medinė arba kita gerai matoma ant sniego),
- užrašų knygelę ir pieštuką,
- pakrautą mobilų telefoną,
- kontaktinius ekipažo vadovo (vairuotojo) ir organizatorių telefono numerius,
- šiltų kojinių ir rūbų paminą,

Jeigu kuprinė laidi vandeniui, daiktus susidėk į maišus.

Dirbantiems

Apskaita vyks darbo dienomis, todėl dirbantiems rekomenduojame pasiimti laisvą dieną, kad nelaimingo atsitikimo atveju (spjau name per petį :)) – galimos traumos, autoįvykio ir pan. – nekiltų problemų su darbdaviu ar Darbo inspekcija.

Klausimai apskaitininkui

GAA „Baltijos vilkas“ siekia surinkti daugiau žinių apie vilkus ir lūšis Lietuvoje, nei tai galima padaryti tik skaičiuojant pėdsakus. Pvz., norime sužinoti apskaitininkų nuomonę apie jų vykdomą apskaitą, jos metodiką, kylančias problemas. Taip pat būtų naudinga palyginti apskaitos dieną suskaičiuojamų ir, apskaitininko nuomone, girininkijoje gyvenančių pavienių žvėrių ir jų šeimų skaičių.

Šiuos ir panašius dalykus siekiame sužinoti prašydami Tavęs užduoti apskaitininkams įvairius klausimus, pavyzdžiui tokius kaip:

- Kiek vilkų ir lūšių nuolat gyveno girininkijoje nuo 2012 m. pradžios

---

² Visa tai rasi svetainėje www.vilkai.lt, skyriuje „Apskaitos → Apskaita 2013“ (<http://www.vilkai.lt/apskaitos/apskaita-2013>)

³ Gausite prieš apskaitą iš organizatorių

- Kiek vilkų šeimų gyveno girininkijoje nuo 2012 m. pradžios iki dabar
- Jei girininkijoje gyvena vilkų šeima ar šeimos, kiek individų ją/jas sudaro
- Ar girininkijoje 2012 metais vilkai atsivedė jauniklių
- Ar pastaraisiais metais lūšys girininkijoje atsivedė jauniklių
- Kaip pasikeitė vilkų skaičius girininkijoje per pastaruosius 2–3 metus

Pakartojame: ką turėsi daryti

---

1. Nuo užsiregistravimo iki duomenų atidavimo vadovautis organizatorių instrukcijomis.
2. Išsispausdinti pėdsakų registravimo anketą, žemėlapij ir numerius nuotraukoms.
3. Apskaitai pasiruošti kaip vienos dienos žiemos žygiui.
4. Apskaitos dieną eiti maršrutu kartu su apskaitininku.
5. Apskaitininko fiksuojamus duomenis registruoti savo formoje ir žemėlapyje.
6. Fotografuoti pėdsakus, o nuotraukų numerius įrašyti formoje prie sužymėtų pėdsakų.
7. Klausinėti apskaitininko ir rinkti papildomą informaciją.
8. Grįžus užpildyti pėdsakų formą elektroniniu būdu, atsiųsti organizatoriams nuskenuotą arba nufotografuotą žemėlapij, taip pat atrinktas ir sumažintas užregistruotų pėdsakų nuotraukas.